

DANSA ▶ ESTRENA

Joaquín Cortés repassa al Tívoli 20 anys de carrera amb 'Calé'

▶ El ballarí estrena a BCN un muntatge amb «l'essència» de totes les seves coreografies

▶ «Vaig ser pioner de la fusió flamenca. Els puristes em volien matar», recorda

|| IMMA FERNÁNDEZ
BARCELONA

De fons, un immens tauler publicitari d'una revista del cor, amb imatges seves. I a la sala, molts més periodistes del que sol ser habitual a les conferències de premsa culturals. Però Joaquín Cortés no va donar concessions a la galeria rosa i va parlar dimarts només del seu nou disc, *Calé*, que es presenta per primera vegada avui al Teatre Tívoli de Barcelona. Tot i que la seva estrena oficial, va matisar, tindrà lloc el 14 de maig vinent a Nova York, ciutat rendida als seus peus, fins i tot abans que el reconeguessin com a geni i figura de la fusió flamenca.

Amb 40 anys fets, el ballarí cordovès ha volgut mirar enrere i reunir a *Calé* l'essència de les sis coreografies de la seva trajectòria professional. «Fa 20 anys que ballo per tot el món i ara, quan sóc a l'equador de la meua vida, perquè espero arribar als 80, volia fer una retrospectiva de la meua obra», va explicar l'artista, que va reivindicar els seus primers passos com a «pioner» del mestissatge flamenca. «Als meus inicis vaig ser considerat un *enfant terrible* pels puristes,

EFE / TONI GARRIGA

▶ Joaquín Cortés, dimarts, a la presentació de *Calé* a Barcelona.

LA TRAJECTÒRIA

Del 'plié' al 'zapateado'

▶ Joaquín Pedraja Reyes (Còrdova, 1969) va ingressar als 15 anys al Ballet Nacional d'Espanya, on va ser ballarí solista. El 1992 va crear la seva companyia, Joaquín Cortés Ballet Flamenco. La primera producció va ser *Cibayí*, que es va presentar, entre altres països, al Japó i els EUA. El seu segon muntatge, el 1995, va ser *Pasión gitana*.

▶ El 1999 va estrenar *Soul* al Tívoli de Barcelona, un teatre que «va apostar des del principi» per ell. «Jo sóc fidel als que creuen en mi i per això he volgut presentar en aquest meravellós teatre la meua nova obra», argumenta el ballarí. *Pura pasión*, *Life* i *Mi soledad* són les altres tres coreografies seves que han inspirat *Calé*.

que em volien matar per la barreja d'estils que plantejava. Ningú creia en mi i em deien que estava boig a l'unir dansa clàssica i caixó. Ara tot hom fa fusió amb el flamenc. Però jo ho vaig inventar», va adduir el creador, que va recordar, amb l'ego extravertit, algunes de les seves grans fites internacionals: «He sigut el primer artista espanyol que ha actuat a la Casa Blanca, als Oscars, als Grammy, a la MTV...». I un últim reconeixement, que va revelar el seu agent de premsa, el de la Unesco a la seva trajectòria artística.

UN GRAN MUNTATGE // *Calé*, va informar Cortés, és una superproducció en què participen una cinquantena de persones, entre les quals hi ha un cos de ball amb 10 artistes i 16 músics (cubans, anglesos, gitanos...), que són «l'ànima de l'espectacle». Un puzzle dansístic i musical –amb ritmes de salsa, soul, gospel, música àrab...– que al llarg d'una hora i 40 minuts «captura l'essència» de les seves coreografies anteriors.

Sense fil argumental ni cronologia, el coreògraf embasta fins a set números, quatre dels quals protagonitzats per ell mateix, en un espectacle que li ha servit per sortir del «túnel personal» en què va viure l'any passat. «Va ser una època de foscor molt dolenta». Embolics sentimentals a banda, l'artista veu acostar-se el moment del seu comiat dels escenaris. «La vida professional dels ballarins té data de caducitat. Encara espero aguantar uns quants anys més, però jo en els meus espectacles m'hi entrego en cos i ànima, i per sortir a mitges, doncs prefereixo retirar-me. No em moriré, per tant, amb les botes posades». ≡

Crònica

Una sessió d'hipnosi amb José González

El trobador suec, d'arrels argentines, va hipnotitzar el Palau amb la cançó zen

|| JORDI BIANCIOTTO
BARCELONA

Habemus fenomen. José González, suec amb arrels argentines, que canta en anglès i toca una guitarra espanyola, ha passat en poc més d'un any i amb sols dos discos d'actuar en sales com Sidecar, Heliogàbal i Razzmatazz 2 a omplir el Palau de la Música. Dimarts, en la convocatòria del Festival del Milenni, sols van quedar per vendre una dotzena d'entrades de visió limitada. Ambient de posada de llarg i un González que no es va mostrar aclaparant per les circumstàncies i que va sumir la sala en un estat místic filozèn, a joc amb una música despullada dels trets més forestals.

Cançons amb regust de fusta i de taller artesanal, amb una guitarra de cordes de niló que cruix

▶▶ González i la vella guitarra.

com un vell vaixell. Hi ha tocs antics en González; la intimitat que surt del més profund i connecta amb sensibilitats de diversos moments i llocs: Joao Gilberto, Chet Baker, Paco Ibáñez... i Nick Drake, de qui hereta una capacitat per crear atmosferes seductores amb pocs mitjans, però d'identitat molt poderosa.

RUMBA KYLIE // Va obrir amb *Deadweight on velvet* i després de quatre cançons se li van sumar dos còmplices amb percussions, cors i una melòdica. La seva veu, plana i lineal, és pròpia d'un diàleg de matinada, i la seva tècnica amb la guitarra, sense pua, va emfatitzar el tacte terrenal de peces com *How low*, *In our nature* i *Down the line*. Nit de reconciliació amb una estètica de la puresa, entre el minimalisme de *Broken arrow* i la potència tel·lúrica de *Cycling trivialities*, perquè el naturisme de González és ric en relleus. Al final van sonar els préstecs que ha tergiversat a plaer: *Teardrop* (Massive Attack) i les vuitanteres *Hand on your heart* (Kylie Minogue) i *Smalltown boy* (Bronski Beat), que van sonar més profundes del que mai hauríem imaginat. ≡

TEATRE ▶ ESTRENA

Pau Miró porta la violència i la ràbia del Raval al TNC

▶ El jove dramaturg i director català estrena 'Lleons' a la Sala Tallers

|| I.F
BARCELONA

Primer van ser els *Búfals*, que després de l'estrena al festival Temporada Alta es van presentar al Versus Teatre de Barcelona, i avui arriba, al Teatre Nacional de Catalunya (TNC), *Lleons*, la segona part de la trilogia en què el jove dramaturg i director català Pau Miró intenta disseccionar les criatures que rondan el Raval barceloní on ell habita, i que es tancarà al juliol amb *Girafes*. Tres muntatges que parlen dels vincles familiars i d'éssers febles (*Búfals*), violents (*Lleons*) i acomodats (*Girafes*) que sobreviuen a la seva manera en la selva urbana.

ELISENDA PONS

▶▶ Pau Miró (segon per la dreta) amb l'equip d'actors.

A *Lleons*, una tragicomèdia amb tocs de thriller, Miró ofereix una mirada poètica a les «frustracions quotidianes, la desesperació i la ràbia d'uns personatges que no ho tenen gens fàcil per tirar endavant».

Com a *Búfals*, en aquest muntatge, que es representarà fins al 5 d'abril a la Sala Tallers, hi són presents la soledat, l'agressivitat i les rentadores, que centrifuguen les misèries dels personatges. L'acció s'inicia quan un desconegut (Bernat Quintana) entra a mitjanit a la bugaderia d'una família (Àngels Poch és la mare; Víctor Pi, el pare, i Anna Alarcón, la filla) i els demana que li rentin la camisa, tacada de sang. L'endemà s'hi presenta un inspector (Òscar Muñoz) que investiga els fets. «És una obra molt diferent de *Búfals*, que era una fàula. Els lleons del títol no són els dolents de la pel·lícula, simplement tenen una ràbia que els ajuda a sobreviure. De fet, podria haver sigut més cruel i desprietat en la resolució de la peça, perquè l'època que vivim és molt difícil. Però he preferit ser més positiu i poètic», explica Miró. ≡